

26. august 2024

Mr. Josep Borrell Fontelles
Høyrepresentant for EUs utenriks- og sikkerhetspolitikk/
Visepresident for Europakommisjonen

Mr. Valdis Dombrovskis
Europakommisjonen, ledende visepresident for "An Economy that Works for People"

I kopi: Utenriksministrene i EUs medlemsland

Sendt via email

Kjære høyrepresentant / visepresident Borrell og ledende visepresident Dombrovskis,

Våre organisasjoner skriver for å be EU om å iverksette tiltak mot israelske myndigheters rekordhøye drap på journalister og andre brudd på pressefriheten, i strid med Israels forpliktelser overfor menneskerettighetene og internasjonal humanitær rett (IHL).

Disse er del av omfattende og systematiske overgrep begått av israelske myndigheter i Gaza, på Vestbredden, i Israel og andre steder, dokumentert eller erkjent av israelske, palestinske og internasjonale frivillige organisasjoner, FN-eksperter, Den internasjonale domstolen og i en anmodning om arrestordre fra aktor ved Den internasjonale straffedomstolen. Disse bruddene burde føre til opphevelse av samarbeidsavtalen mellom EU og Israel (the EU-Israel Association Agreement) og andre målrettede sanksjoner fra EUs side mot de ansvarlige. Beklageligvis har de 27 regjeringene i EU ennå ikke enstemmig erkjent, tillagt og fordømt de israelske styrkenes forbrytelser i Gaza.

Siden 7. oktober 2023, da militante fra Hamas' væpnede fløy utførte en rekke koordinerte angrep på sivile og gisseltakinger i Israel, har Netanyahu-administrasjonen iverksatt en rekke tiltak uten sidestykke for å begrense mediefriheten, noe som i praksis har resultert i etableringen av et sensur-regime.

De vedvarende angrepene mot journalister og pressefrihet fra israelske myndigheter som krever umiddelbar handling, inkluderer:

- **Drap på journalister uten sidestykke:** Pressefrihetsorganisasjoner som Committee to Protect Journalists (CPJ), Reporters Without Borders (RSF) og International Federation of Journalists (IFJ) har registrert drap på mer enn 100 palestinske journalister og mediearbeidere i Gaza, samt to israelske og tre libanesiske journalister, siden 7. oktober. Dermed er dette den dødeligste perioden for journalister i de tiårene disse organisasjonene har samlet inn data. Mange av journalistene bar presse-kjennetegn da de ble drept. Reduksjonen og fordrivelsen av Gazas pressekorps har ført til at det er færre lokale journalister igjen til å rapportere om kamphandlingene i Gaza.
- **Målrettede drap på journalister:** CPJ har funnet at Israels forsvarsstyrker (IDF) direkte og målrettet har drept minst fem journalister,¹ og CPJ undersøker minst ti andre dødsfall som tyder på at IDF har gått målrettet til verks.² Andre organisasjoner, som RSF, mener tallet på

målrettede drap kan være høyere. Det er vanskelig å dokumentere og verifisere detaljene som er nødvendige for å konkludere med at målrettede drap har funnet sted, samtidig som tilgangen til Gaza er begrenset og rapporteringsforholdene fortsatt er vanskelige. Målrettede eller vilkårlige drap på journalister er en krigsforbrytelse, hvis de begås med overlegg eller hensynsløshet. I ett av tilfellene drepte IDF's angrep fra en stridsvogn Reuters-journalisten Issam Abdallah i Sør-Libanon 13. oktober, noe som er dokumentert av omfattende uavhengige undersøkelser fra menneskerettighets- og medieorganisasjoner og understøttet av omfattende rettsmedisinske videoanalyser.³ Seks andre journalister ble skadet.

- **Utstenging av uavhengige medier til Gaza:** Selv om det er vanlig med visse restriksjoner på rapportering i krig, er det totale innreiseforbudet for journalister til Gaza - både utenlandske statsborgere og israelske og palestinske journalister - uten sidestykke i moderne tid. Journalister har kunnet rapportere fra frontlinjene i nesten alle større konflikter de siste tre tiårene, fra Ukraina til Rwanda. Til sammenligning har bare noen få utvalgte journalister fått adgang til Gazastripen - til tross for at den israelske regjeringens pressekontor har utstedt innreiselisenser til rundt 2800 internasjonale journalister siden konflikten startet - alle under israelsk militær eskorte og med restriksjoner på rapporteringen.⁴ Følgelig har mer enn 70 nyhetsbyråer og sivilsamfunnsorganisasjoner nylig oppfordret Israel til å gi uavhengige journalister adgang til Gaza.
- **Rekordmange vilkårlige fengslinger:** Siden 7. oktober har Israel arrestert minst 49 journalister og mediearbeidere - ofte uten tiltale - som de og deres advokater mener er gjengjeldelse for deres journalistikk og kommentarer. Minst 13 av disse holdes i administrativ forvaring, en praksis som innebærer at en militærkommandant kan arrestere en person uten siktelse, vanligvis i seks måneder, med begrunnelse at vedkommende skal forhindre fra å begå fremtidige lovbrudd, og at forvaringen kan forlenges et ubegrenset antall ganger. FN har gjentatte ganger erklært at denne prosedyren er en form for vilkårlig frihetsberøvelse.
- **Påtvunget forsvinning:** De palestinske journalistene Nidal Al-Wahidi og Haitham Abdelwahid har vært arrestert av israelske myndigheter siden 7. oktober, mens de rapporterte om det Hamas-ledede angrepet sør i Israel. Siden da har israelske myndigheter nektet å opplyse hvor de befinner seg, det rettslige grunnlaget for arrestasjonen, eller i det hele tatt bekrefte at de fortsatt er i live.

¹ De fem journalistene som ble angrepet og drept, er Reuters-journalisten og libanesen [Issam Abdallah](#) i Sør-Libanon og de palestinske journalistene [Hamza Al Dahdouh](#), [Mustafa Thuraya](#), [Ismail Al Ghoul](#), og [Rami Al Refeei](#) Gaza. CPJ fant også at IDF bevisst gikk etter journalister før 7. oktober, som i tilfellet med den amerikanske journalisten Shireen Abu Akleh, hvis drap er gjenstand for en pågående etterforskning. Se CPJ-rapporten [CPJ report finds no accountability for journalists killed by the Israeli military over the past two decades](#), Committee to Protect Journalists (9. mai 2023).

² Andre organisasjoner, som RSF, mener at [antallet målrettede drap kan være høyere](#), men det er vanskelig å dokumentere og verifisere detaljene som er nødvendige for å konkludere med at målrettede drap har funnet sted, samtidig som tilgangen til Gaza er begrenset og rapporteringsforholdene fortsatt er vanskelige.

³ Se uavhengige undersøkelser utført av [Reuters](#), [AFP](#), [Amnesty International](#), [Human Rights Watch](#) og [Reportere Uten Grenser](#).

⁴ Et lite antall journalister har tatt seg inn i Gaza med det israelske militæret, på svært korte besøk som gir et begrenset og kontrollert innblikk i konflikten, og en CNN-korrespondent rapporterte kort fra Gaza etter å ha reist inn sammen med en bistandsgruppe fra Emiratene. Se Patrick Kingsley [A Glimpse Inside A Devastated Gaza](#), New York Times (9. januar 2024). Adgangsforbudet for journalister er [opprettholdt](#) av Israels høyesterett. Tilgang fra Egypt er også umulig.

- **Påstander om tortur og mishandling:** Det kommer et økende antall beskyldninger fra journalister om tortur og mishandling mens de har vært arrestert eller fengslet av israelske myndigheter. Selv om manglende tilgang til Gaza har gjort det vanskelig for undersøkende organisasjoner å få uavhengig bekreftelse av disse påstandene, stemmer de overens med bevisene for systematisk mishandling av fanger i israelsk varetekt som er dokumentert av sivilsamfunnsorganisasjoner og FN.
- **Sensur og alvorlige begrensninger av mediefriheten:** Generelt har de juridiske hindringene og betydelige begrensningene for uavhengig rapportering i Israel og de okkuperte palestinske områdene økt i omfang siden 7. oktober. I Israel er pressefriheten innskrenket av et økende antall artikler som har blitt forbudt, myndighetenes retorikk mot pressen, angivelige forsøk på å kontrollere nyhetskanaler, angrep på israelske journalister og andre trusler. I april 2024 vedtok Israel også en lov som gir myndighetene rett til midlertidig å forby internasjonale nyhetskanaler å sende i Israel hvis de anses å utgjøre en trussel mot rikets sikkerhet, noe som førte til at Al Jazeera ble stengt i Israel. I mai 2024 konfiskerte Israel utstyr fra Associated Press midlertidig, fordi de leverte direktevideo til Al Jazeera. Det pågår også nedstengninger av Internett som hindrer at nyheter og vitnesbyrd fra Gaza når ut til omverdenen, omfattende påstander om trakassering og trusler, og rapporter om at mer enn 50 mediehus har blitt ødelagt eller skadd i Gaza.
- **Manglende etterforskning eller rettslig ansvarliggjøring av ansvarlige:** Til tross for gjentatte oppfordringer fra sivilsamfunnsorganisasjoner har ingen av angrepene, drapene eller andre påstander om overgrep mot journalister blitt etterforsket av IDF på en åpen eller omfattende måte. IDF har et langvarig mønster av straffefrihet som går langt tilbake i tid: I mai 2023 dokumenterte CPJ at minst 20 journalister har blitt drept av IDF i løpet av de siste 22 årene, inkludert den amerikansk-palestinske journalisten Shireen Abu Akleh, uten at noen har blitt siktet eller stilt til ansvar for drapene. De israelske rettighetsgruppene B'Tselem og Yesh Din har uavhengig av hverandre konkludert med at når israelske militære etterforskninger finner sted, fungerer de som en «hvitvaskingsmekanisme», noe som også støttes av andre organisasjoner som Human Rights Watch.

Journalister spiller en uunnværlig rolle når det gjelder å dokumentere og rapportere om krigsforbrytelser og andre brudd på menneskerettighetene. Den kumulative effekten av disse overtrampene er at det skapes et informasjonsvakuum, og at det legges til rette for propaganda, feil- og desinformasjon. Selv om Israel hevder at de handler for å beskytte sitt folk, viser historien at sensur og manglende rett til informasjon er en feilslått vei til fred og sikkerhet.

Vi skriver derfor til dere i dag for å be om at assosieringsavtalen mellom Israel og EU (the Israel/EU Association Agreement) suspenderes på grunn av brudd på internasjonale menneskerettigheter og straffelov, og at det innføres målrettede sanksjoner mot IDF-tjenestemenn og andre ansvarlige.

I tillegg bør europeiske ledere utvetydig og offentlig be om at Israel oppfyller følgende krav om mediefrihet:

Gi tilgang og overholde friheten til å rapportere

- Oppheve blokaden som hindrer internasjonale, israelske og palestinske journalister i å få fri tilgang til Gaza.
- Oppheve lovgivningen som tillater myndighetene å stenge utenlandske medier, og avstå fra ytterligere juridiske eller regulatoriske innskrenkninger av mediernes virksomhet.
- Løslate alle palestinske journalister som er administrativt fengslet eller som på annen måte holdes uten tiltale.

Beskytt journalistenes liv

- Ta avstand fra vilkårlige og overlagte drap på journalister.
- Garantere sikkerheten til alle journalister, blant annet ved å tillate levering av utstyr for innsamling av nyheter og sikkerhetsutstyr til journalister i Gaza og på Vestbredden.
- Tillate alle journalister som ønsker å evakuere fra Gaza, å gjøre det.

Sikre ansvarliggjøring og sørge for stans i straffefrihet

- Gjennomføre en åpen reform av etterforskningsprosedyrer for å sikre at all etterforskning av påståtte krigsforbrytelser, kriminell atferd eller brudd på menneskerettighetene gjøres raskt, grundig, effektivt, åpent, uavhengig og i tråd med internasjonalt akseptert praksis. Etterforskning av overgrep mot journalister må deretter raskt gjennomføres i samsvar med prosedyrene.
- Gi internasjonale etterforskere og menneskerettighetsorganisasjoner, inkludert FNs spesialrapportører, etterforskere for Den internasjonale straffedomstolen og FNs uavhengige internasjonale undersøkelseskommisjon for de okkuperte palestinske områdene og Israel, ubegrenset tilgang til Israel og de okkuperte palestinske områdene for å etterforske mistenkte brudd på folkeretten begått av alle parter.

Takk for at dere behandler våre anmodninger.

Signert:

1. Association of European Journalists (AEJ-Bulgaria)
2. Association of Journalists of Albania (AJA, Albania)
3. Association of Polish Journalists (SDP, Poland)
4. Association of Professional Journalists of Albania (APJA, Albania)
5. BH Journalists Association (BHJA, Bosnia and Herzegovina)
6. Cairo Institute for Human Rights Studies (CIHRS)
7. CFDT-Journalistes (France)
8. Committee to Protect Journalists
9. Community Media Forum Europe
10. Croatian Journalists' Association (CJA, Croatia)
11. Danish Union of Journalists (DJ, Denmark)
12. (The) Daphne Caruana Galizia Foundation
13. DISK Press Labour Union (DİSK Basın-İş, Turkey)
14. Dutch Association of Journalists (NVJ, The Netherlands)
15. Estonian Association of Journalists
16. Ethical Journalism Network (EJN)
17. EuroMed Rights
18. European Centre for Press and Media Freedom (ECPMF)
19. European Federation of Journalists (EFJ)
20. Federation of Associations of Journalists of Spain (Federación de Asociaciones de Periodistas de España, FAPE, Spain)
21. Free Press Unlimited (FPU)

22. General Association of Professional Journalists in Belgium (AGJPB/AVBB, Belgium)
23. Human Rights Watch (HRW)
24. Hungarian Press Union (HPU, Hungary)
25. IFEX
26. Independent Journalists' Association of Serbia (NUNS, Serbia)
27. Independent Trade Union of Journalists and Media Workers (SSNM, North Macedonia)
28. Index on Censorship
29. Institute of Maltese Journalists (IGM)
30. International Federation for Human Rights (FIDH)
31. International Media Support (IMS)
32. International Press Institute (IPI)
33. Journalists' Union of Athens Daily Newspapers (JUADN, Greece)
34. Journalists' Union of Turkey (Türkiye Gazeteciler Sendikası, TGS, Turkey)
35. Luxembourg Association of Professional Journalists (Association luxembourgeoise des journalistes professionnels, ALJP, Luxembourg)
36. Media Diversity Institute
37. National Federation of the Italian Press (Federazione Nazionale della Stampa Italiana, FNSI, Italy)
38. National Union of Journalists - General Confederation of Labor (Syndicat National des Journalistes - Confédération Générale du Travail, SNJ-CGT, France)
39. National Union of Journalists of Ukraine
40. Norwegian Union of Journalists (Norsk Journalistlag, Norway)
41. OBC Transeuropa (OBCT)
42. Ossigeno.info
43. Pakistan Press Foundation (PPF)
44. Periodical & Electronic Press Union (PEPU, Greece)
45. Portuguese Union of Journalists (SinJor)
46. Reporters Without Borders (RSF)
47. Rory Peck Trust
48. Serbian Journalists' Union (Sinos, Serbia)
49. Slovenian Association of Journalists (Društvo Novinarjev Slovenije, DNS, Slovenia)
50. Slovenian Union of Journalists (SNS, Slovenia)
51. South East Europe Media Organisation (SEEMO)
52. Spanish Federation of Journalists' Unions (Federación de Sindicatos de Periodistas, FeSP, Spain)
53. Swedish Union of Journalists (Sweden)
54. Trade Union for Culture, Art and Media (UGS-Nezavisnost, Serbia)
55. Trade Union of Croatian Journalists (TUCJ, Croatia)
56. Trade Union of Media of Montenegro (TUMM, Montenegro)
57. Turkish Journalists' Association (Gazeteciler Cemiyeti Dernegi, GCD, Turkey)
58. Union of Bulgarian Journalists (SBJ, Bulgaria)
59. Union of Journalists in Finland (Suomen Journalistiliitto, Finland)
60. Union of Journalists of Andalusia (SPA-FeSP, Spain)